

04 mai 2011

C/10 Nr. 162

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

SESIZARE

privind controlul constituționalității unei prevederi din alin.(1) al art.43 din Legea
Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

ONORATĂ CURTE

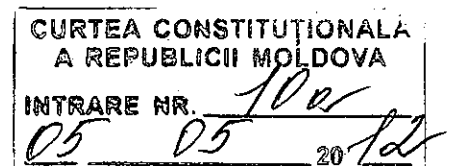
În temeiul art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție și art.4 alin.(1) lit.b) și 25 lit.g) din Legea
cu privire la Curtea Constituțională, vă rugăm verificarea controlului constituționalității
unei prevederi din alin.(1) al art.43 din Legea Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de
asigurări sociale de stat.

Anexe:

- 1.Sesizarea
- 2.Certificat privind plata impozitelor și fondului social

Cu respect,
deputații Parlamentului Republicii Moldova:

V. Popa / *V. Popa*
G. Mă / *Ana Căteu*
G. Mă / *T. Deliu*
Cojocaru / *Vadim Cojocaru*

Sesizare
privind controlul constituționalității unei prevederi din alin.(1) al art.43 din Legea Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

1. Circumstanțele pe care se întemeiază sesizarea.

Alin.(1) al art.70 din Constituția Republicii Moldova stabilește că: *Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.*

În același timp alin.(1) al art.43 din Legea Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat prevede că *deputatul are dreptul la pensie calculată în cuantum de 42% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale deputatului în exercițiu în funcția (funcțiile) respectivă deținută în Parlament*, fără să se ia în considerație faptul că și plățile pentru realizarea funcțiilor didactice și științifice sunt plătite asigurate și deci ar trebui să fie luate în calcul la stabilirea cuantumului pensiei de deputat.

2. Considerente privind verificarea constituționalității prevederii precum că deputatul are dreptul la pensie calculată în cuantum de 42% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale deputatului în exercițiu în funcția (funcțiile) respectivă deținută în Parlament.

Norma constituțională de la art.70 *”Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice”* are o dublă calitate juridică, este o normă de interdicție deoarece stabilește incompatibilitatea funcției de deputat cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, și în același timp este și o normă permisivă deoarece, permite prin excepție, cumularea de către deputați a diferite funcții ce țin de activități didactice și științifice.

În afară de aceasta este necesar de menționat că funcțiile ce țin de activități didactice și științifice pot fi ocupate în instituțiile de învățământ și în instituțiile de cercetare științifică, iar plățile lunare pentru activitățile desfășurate sunt plătite asigurate, deoarece se efectuează decontările necesare în fondul social precum și plata tuturor impozitelor stabilite de legislația în vigoare. (A se vedea anexa 1)

Vine să confirme acest fapt și prevederile *Legii Nr.489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale* care în art.3 fixează în calitate de principii al organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale:

b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul solidarității sociale, inter și intragenerații, conform căruia participanții la sistemul public își asumă conștient și reciproc obligații și beneficiază de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;

d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public; drepturile de asigurări sociale se exercită corelativ îndeplinirii obligațiilor;

e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public; drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

f) principiul repartiției, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale realizate se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public, conform legii;

Art.4 al Legii menționate stabilește că în sistemul public, sînt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

- 1) persoana care desfășoară activitate pe bază de contract individual de muncă;
- 2) persoana care desfășoară activitate în funcție electivă sau este numită la nivelul autorității executive, legislative sau judecătorești, pe durata mandatului, ale cărei drepturi și obligații sînt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu cele ale persoanei prevăzute la pct.1);

Astfel putem observa că deputatul căruia i se permite activități didactice și de cercetare științifică în baza unui contract individual de muncă se înscrie în categoria persoanelor asigurate obligatoriu.

Art.7 al Legii menționate mai sus frizează în alin.(1) dispoziția precum că *în sistemul public, prestațiile de asigurări sociale reprezintă drepturile în bani sau în natură ce se cuvin persoanelor asigurate, în condițiile legii, corelative contribuțiilor de asigurări sociale, iar alin.(2) al aceluiași articol Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizații, ajutoare și sub alte forme prevăzute de lege.*

Concluzie:

Deoarece alin.(1) al art.70 din Constituție permite deputaților parlamentului cumularea de funcții prin care se realizează activități didactice și științifice, trebuie să înțelegem că aceasta reglementare prevede și faptul că plățile pentru aceste activități vor fi asigurate;

În virtutea principiilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale prevăzute de Legea nr.489, printre care nominalizăm *principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;*

Grație faptului că conform prevederilor *Legii Nr.489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale* deputații care realizează și activități didactice și științifice sunt declarate persoane asigurate obligatoriu care participă cu contribuții de asigurări sociale;

Ținând cont de faptul că prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizații, ajutoare și sub alte forme prevăzute de lege;

Constatăm că prevederea de la alin.(1) al art.43 din Legea Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat prin care se stabilește *că deputatul are dreptul la pensie calculată în cuantum de 42% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale deputatului în exercițiu în funcția (funcțiile) respectivă deținută în Parlament* vine în contradicție cu reglementarea constituțională de la alin.(1) al art.70 care permite deputatului, alături de funcția de bază și realizarea funcțiilor legate de activități didactice și științifice

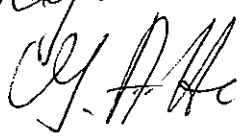
În această ordine de idei menționăm că este logic, firesc și echitabil ca deputatului care are dreptul la pensie calculată în cuantum de 42% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale deputatului în exercițiu în funcția (funcțiile) respectivă deținută în Parlament să i se ea în calcul și suma tuturor plăților lunare asigurate în rezultatul realizării funcțiilor didactice și științifice.

Cerințele sesizării:

În baza art.7 din Constituția Republicii Moldova care fixează dispoziția: *”Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”*, precum și conducându-ne de prevederile art.4 alin.(1) lit.b) și 25 lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională,

Solicităm verificarea controlului constituționalității prevederii din alin.(1) al art.43 din Legea Nr.156-XIV din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat: "deputatul are dreptul la pensie calculată în cuantum de 42% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale deputatului în exercițiu în funcția (funcțiile) respectivă deținută în Parlament" stabilind dacă aceasta este conformă cu dispoziția de la alin.(1) al art.70 din Constituție care permite deputatului realizării funcțiilor didactice și științifice.

Deputații în Parlament

 / V. Popu /
 = T. Deliu
 Vradimir Cojocaru
 / Ana Gutu /

INFORMATIE

nr 1 din 4 May 2012 r.

privind veniturile calculate si achitate in folosul persoanei fizice (juridice) si
impozitul pe venit retinut din aceste venituri

Prin prezenta, U.L.I.M. 1002600005679

(denumirea persoanei responsabile de retinerea impozitului, codul fiscal)

confirma, ca Popa Victor Simion, c/f 0960210541017

(numele, prenumele persoanei fizice sau denumirea agentului economic in folosul caruia a fost efectuata plata si codul fiscal)

pe parcursul anului 2011 i-au fost achitate venituri sub forma de:

Codul sursei de venit*	Suma venitului indreptata spre achitare, lei	Suma platilor salariale aferente perioadei precedente si achitate in anul curent	Suma deducerilor conform art. 36 din Codul fiscal, lei		Suma impozitului pe venit retinut, lei
			prime de asigurare de asistenta medicala	contributii de asigurari sociale de stat	
1	2	3	4	5	6
SAL	66249.44	6080.43	2112.23	3620.97	6784.42

Conducatorul Gaiben Andrei Ilie

(numele, prenumele)

(semnatura)

Contabil-seful Bodean Lidia

(numele, prenumele)

(semnatura)

Nota:

* Informatiile date ca indica suma venitului retinut conform art. 88, 89-90 si 91 din Codul fiscal

* Persoana fizica este obligata sa prezinte informatia respectiva, este necesar sa ramina confirmarea precum ca aceasta a remis sau a inminat informatia persoanei in folosul careia au fost efectuate platile

* codul sursei de venit indicat in Nota trebuie sa coincida cu codul sursei de venit indicat in Notele de informare pentru perioada fiscala respectiva.

